

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
BRNO

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

Sondáží bylo tedy kromě tří nedatovatelných objektů odkryto 5 sídlištních objektů mladší doby bronzové a 1 střední doby hradištní; kromě toho bylo sběrem a při skrývce zjištěno i osídlení kultury lineární (keramika, štípaná a broušená industrie). Dále byly zachyceny 3 kostrové hroby a chudý inventář ve dvou z nich je dovoluje zařadit pouze rámcově do doby laténské. Stejně lze s velkou pravděpodobností datovat i čtvercový žlab, třebaže uvnitř prostoru jím vymezeného nebyl zjištěn žádný další objekt. Nálezy hrobů ohraničených čtvercovým nebo kruhovým příkopem jsou z laténských pohřebišť známy (Čižmář 1973, 622-623), výjimečně jsou však zjištěny i tyto žlaby samotné (Bujna 1989, 275, Abb. 4; Neugebauer - Gattringer 1987, Abb. 32).

L i t e r a t u r a :

- Bujna, J. 1989: Das Latènezeitliche Gräberfeld bei Dubník. I. SlA XXXVII, 245-354.
- Čižmář, M. 1973: Keltský kostrový hrob se čtvercovým příkopem z Domamyslic, okr. Prostějov. AR XXV, 613-625.
- Neugebauer, J.W. - Gattringer, A. 1987: Rettungsgrabungen im Unteren Traisental im Jahre 1987. Fundberichte aus Österreich 26, 35-72.

F e s t s t e l l u n g s g r a b u n g i n D o l n í B o j a n o v i c e (B e z . H o d o n í n) . Anhand des im J. 1985 in der Flur "Vsiska" am Kataster von Dolní Bojanovice entdeckten latènezeitlichen Brandgrabes, führte das MM in Brno in Zusammenarbeit mit dem AÚ ČSAV in Brno auf der Lokalität eine Feststellungsgrabung durch. Dabei wurden in Suchgräben (5 Gräben 1 m breit und 20, 30 - 40 m lang) außer drei undatierbaren Objekten fünf Siedlungsobjekte aus der jüngeren Bronzezeit und ein Objekt aus der mittleren Burgwallzeit abgedeckt; ferner stellte man durch Oberflächensammlungen und bei einer Lehmagnahme auch eine Besiedlung der Kultur mit Linearkeramik fest. Es konnten auch 3 Körpergräber erfaßt werden und das bescheidene Inventar in zwei von diesen läßt sie rahmenhaft in die Latènezeit einreihen; ebenso kann höchstwahrscheinlich auch ein quadratisches Gräbchen datiert werden, trotzdem im Raume, der durch dieses begrenzt war, kein weiteres Objekt festgestellt wurde.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM V TLUMAČOVĚ (okr. Zlín)

Jana L a n g o v á , Oblastní muzeum jv. Moravy, Zlín

(Tab. 11)

Při rozsáhlých zemních pracích souvisejících s náhradní rekultivací půdy došlo na jaře 1989 k narušení archeologických objektů v tratích "Kráčiny" a "Losky" na katastru obce Tlumačova. Na ploše, z níž byla postupně shrnována ornice, provedlo Oblastní muzeum jv. Moravy záchranný výzkum.

Lokalita Kráčiny leží asi 2 km severně od obce, na JZ svahu terénní vlny nad inundací řeky Moravy (těsně pod svahem protéká Kurovický potok po levé straně silnice z Tlumačova do Záhlinic. Tato silnice ji odděluje od trati Slivotín, kde bylo koncem minulého století objeveno při lámání kamene několik kostrových hrobů z doby hradištní (Červinka 1928, 158). Pravěké a raně středověké osídlení na Krá-

činách je známo již delší dobu díky povrchovým sběrům místních zájemců, menší sondážní výzkum gottwaldovského muzea zde proběhl v r. 1967.

Při záchranném výzkumu v r. 1989 bylo sondážemi zachyceno osídlení s kulturou lineární, moravskou malovanou a se zvoncovitými poháry (nálezy z kulturních vrstev, část objektu MMK), 1 objekt patřil kultuře laténské (kromě střepevého materiálu nalezena i část výhňové lopatky), 23 objektů pochází z doby hradištní (podle předběžného hodnocení od konce 8. do počátku 10. století). Výplň těchto odpadních jam či výrobních objektů tvořila větš. černohnědá hlína s hojnými nálezy zvířecích kostí, střepevého materiálu a pískovcových kamenů; k méně častým nálezům patří železné nožíky, hliněné přesleny, kamenné brousky, kostěná šídla. V jednom z objektů byly mj. nalezeny i zlomky keramiky antických tvarů. Výzkum přinesl i doklady o výrobě a zpracování železa v těchto místech (nálezy železné strusky v řadě objektů, velká koncentrace strusky, zlomek lupy? a masivní kovářské kladivo v jednom z největších objektů).

Trať Losky se táhne od severního okraje Tlumačova po levé straně silnice až k trati Kráčiny. Leží v inundačním pásu Moravy. V listopadu 1989 zde byly při odstraňování ornice zjištěny a část. prozkoumány 3 mělké objekty s keramickým materiálem LnK (většinou hrubší keramika s plastickými výčnělky, část kulovité nádoby s nízkým hrdlem a rytou výzdobou); ve výplni objektů byly rozptýleny i drobné zlomky spálených kůstek.

Záchranný výzkum v Tlumačově bude pokračovat i v následujícím roce.

L i t e r a t u r a :

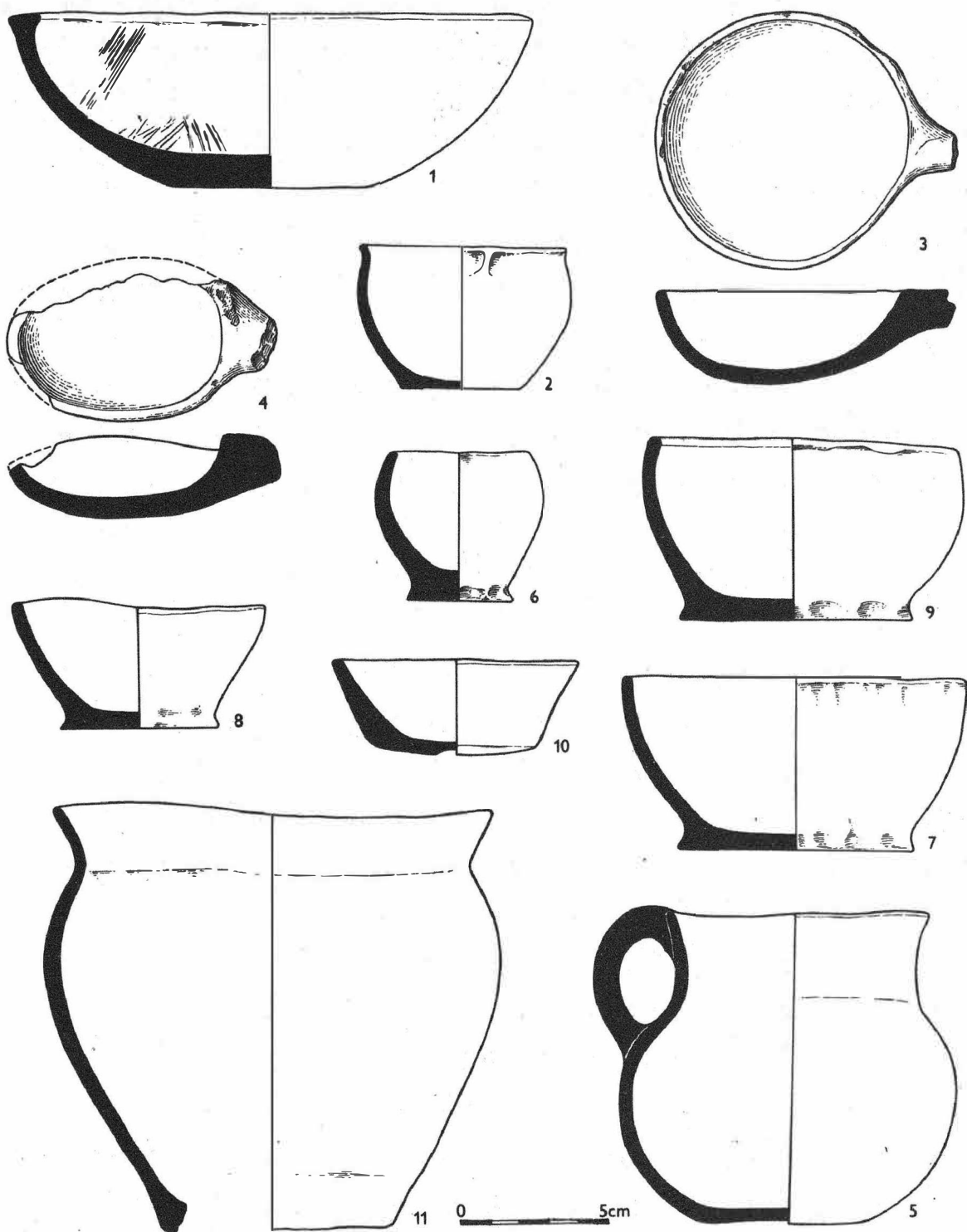
Červinka, I. L. 1928: Slované na Moravě a říše velkomoravská, Brno.

R e t t u n g s g r a b u n g i n T l u m a č o v (B e z . Z l í n) .
Bei der Rettungsgrabung in der Flur "Kračiny" am Kat. Geb. von Tlumačov wurde eine Besiedlung der Lincarkeramik, der MBK und der Glockenbecherkultur (meistens handelte es sich um Kulturschichten und den Objektteil mit MBK), ferner ein Objekt aus der Latènezeit (Fund des Bruchstückes einer Esseschaukel) und 23 Objekte aus der Burgwallzeit (zahlreiche Funde von Keramik und Tierknochen, Belege der Herstellung und Bearbeitung von Eisen - Schlacke und ein massiver Eisenhammer) festgestellt. In der Nachbarflur "Losky" stellte man 3 Objekte mit keramischen Material der Kultur mit Lincarkeramik fest.

PRAVĚKÉ VÝŠINNÉ SÍDLIŠTĚ A STŘEDOVĚKÉ OPEVNĚNÍ NA ŠTANDLU (k.ú. Sviadnov, okr. Frýdek-Místek)

Pavel Kouřil, Vratislav Janák, AÚ ČSAV Brno

V měsíci srpnu 1989 proběhla druhá sezóna záchranného archeologického výzkumu, který na výšinném sídlišti Štandl (cf. Kouřil - Žáček 1986, 103-107; Kouřil 1988) u Frýdku-Místku, před několika lety zčásti zničeném výstavbou vojenského objektu a i nadále devastovaném, provádí opavská expozitura Archeologického ústavu ČSAV Brno ve spolupráci s OVM Frýdek-Místek. Lokalita se nachází asi 2 km západně od Místku na ostrožně zvané Štandl (348,3 m n.m.), strmě se tyčící nad levým břehem říčky Olešné, která se asi 8 km severněji vlévá u Paskova do Ostravice.

Obr. 11.

Újezd (okr. Brno-venkov). Nálezy kultury se zvoncovitými poháry a kultury únětické. - Funde der Glockenbecherkultur und Únětické Kultur.

PREHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR, Brno, Koliště 17/19
- Odpovědný redaktor: Dr. J. Tejral
- Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchliková
- Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby: A. Krechlerová
- Titulní list: nákončí v anglokarolinském stylu z Brna-Líšně, měř. 2 : 1
- Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
- Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
- Náklad: 450 ks — neprodejné
- Vydáno jako rukopis